

Термінологія з благодійності в українському законодавстві

Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» містить визначення термінів.

- *бенефіціар* — набувач благодійної допомоги (фізична особа, неприбуткова організація або територіальна громада), що одержує допомогу від одного чи кількох благодійників для досягнення цілей, визначених цим Законом;
- *благодійна діяльність* — добровільна особиста та/або майнова допомога для досягнення визначених цим Законом цілей, що не передбачає одержання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара;
- *благодійна організація* — юридична особа приватного права, установчі документи якої визначають благодійну діяльність в одній чи кількох сферах, визначених цим Законом, як основну мету її діяльності;
- *благодійна програма* — комплекс благодійних заходів у сферах, визначених цим Законом;
- *набувачі благодійної допомоги* — фізичні та юридичні особи, які потребують і отримують благодійну допомогу;
- *благодійник* — дієздатна фізична особа або юридична особа приватного права (у тому числі благодійна організація), яка добровільно здійснює один чи декілька видів благодійної діяльності;
- *меценатська діяльність* — благодійна діяльність у сферах освіти, культури та мистецтва, охорони культурної спадщини, науки і наукових досліджень, яка здійснюється у порядку, визначеному цим Законом та іншими законами України.

Благодійництво і благодійна діяльність

Благодійна діяльність в ширшому значенні це дія по наданню безпосередньо чи обслуговуванню благодійної допомоги [благодійника](#), як соціально значуща функція, реалізована через впорядкований та визначений законодавством вид діяльності — тому не є синонімом благодійництва і схожа лише за призначенням.

Благодійна діяльність часто реалізується через організації такого спрямування ([фонди](#), лікарні, заклади тощо), що є посередником між благодійниками та безпосередніми набувачами такої благодійності.

Благодійництво — добровільна безкорислива [пожертва фізичних](#) та [юридичних осіб](#) у поданні [набувачам](#) матеріальної, фінансової, організаційної та іншої благодійної допомоги. Специфічними формами благодійництва є [меценатство](#) і [спонсорство](#). Це діяльність, завдяки якій громадські та приватні ресурси та майно добровільно спрямовуються їхніми власниками для допомоги окремим соціально незахищеним групам людей, вирішення суспільних проблем, а також поліпшення умов громадського життя. Така підтримка надається не тільки біднякам, які живуть у злиднях, а й тим людям (громадським активістам, фахівцям, представникам творчих професій, учням і студентам) та некомерційним і неполітичним організаціям, котрі відчувають нестачу в коштах для вирішення [індивідуальних](#), [професійних](#), [культурних](#), суспільних завдань та життя суспільства.

Види допомоги:

- Благодійна пожертва — безоплатна передача благодійником коштів, іншого майна, майнових прав у власність бенефіціарів для досягнення певних, наперед обумовлених цілей благодійної діяльності;
- Благодійний грант — цільова допомога у формі валютних цінностей, яка має бути використана бенефіціаром протягом строку, визначеного благодійником^[2].

З набранням чинності Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» був скасований територіальний статус благодійних організацій, на сьогодні організації самостійно обирають територію своєї діяльності.

Види благодійництва

Українське законодавство визначає такі види благодійної діяльності:

1. безоплатна передача у власність [бенефіціарів](#) коштів, іншого майна, а також безоплатне відступлення бенефіціарам [майнових прав](#);
2. безоплатна передача бенефіціарам [права користування](#) та інших [речових прав](#) на майно і майнові права;
3. безоплатна передача бенефіціарам [доходів](#) від майна і майнових прав;
4. безоплатне надання [послуг](#) та виконання робіт на користь бенефіціарів;
5. благодійна спільна діяльність та виконання інших контрактів (договорів) про благодійну діяльність;
6. публічний збір благодійних [пожертв](#);
7. управління благодійними [ендавментами](#);
8. виконання [заповітів](#), [заповідальних відказів](#) і [спадкових договорів](#) для благодійної діяльності;
9. проведення благодійних [аукціонів](#), негрошових [лотерей](#), [конкурсів](#) та інших благодійних заходів, не заборонених законом.